

**Par darbu Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdēs atbilstoši Memoranda padomes  
deleģējumam**

Kopš 2020. gada 7. februāra lēmuma deleģēt mani dalībai Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes (NTSP) sēdēs ar padomdevēja tiesībām esmu piedalījies trīs attālinātās sanāksmēs: 2020. gada 9. septembrī, 26. novembrī un 18. decembrī.

9. septembra sēdes darba kārtībā bija jautājums par valsts budžetu, kurā Finanšu ministrijas pārstāvis sniedza prezentāciju par plānotajām izmaiņām nodokļu politikā. Pirms sēdes sazinājos gan ar Latvijas Pilsoniskās alianses (LPA) pārstāvi, gan ar Memoranda padomes (MP) NVO pārstāvi, lai noskaidrotu to oficiālo nostāju. Iepazinos ar LPA nostāju un saņēmu informāciju, ka MP savu nostāju šajā jautājumā vēl nav izstrādājusi. Ņemot vērā jautājuma sarežģītību un dažādās NVO jomas, vienojos ar LPA pārstāvi, ka nepieciešamības gadījumā uzsvēršu prasību pēc NVO iesaistes diskusijās par svarīgiem nodokļu reformas aspektiem.

26. novembra sēdē tika skatīts jautājums par nacionālo industriālo politiku, un prezentāciju sniedza Ekonomikas ministrijas pārstāvis. Sēdē piedalījos bez deleģējuma paust noteiktu NVO nostāju, ņemot vērā jautājuma specifiku.

18. decembra sēdē tika skatīts jautājums par Atjaunošanas un noturības mehānisma plānotajiem projektiem. Pirms sēdes sazinājos ar LPA pārstāvi, lai uzzinātu, vai ir nepieciešams formulēt kādu jautājumu vai ieteikumu, un saņēmu informāciju, ka NVO pārstāvji jau ir vienojušies par programmu un to iesniegs.

Labprāt piedāvātu dažus novērojumus un secinājumus, kas, iespējams, varētu noderēt turpmāk, spriežot par NVO iesaisti NTSP sanāksmēs.

Pirmkārt, vēlos atzīmēt, ka NTSP sēdes esošajā formātā ir ļoti sarežģīta platforma NVO interešu paušanai. Katrā sēdē piedalās vismaz 50 cilvēki, un nereti rodas izjūta, ka lēmumi ir jau iepriekš pieņemti un sanāksmei ir formāls raksturs. Dalībnieku lielā skaita dēļ diskusijas par sniegtajām prezentācijām ir ierobežotas, turklāt bieži vien darba kārtībā iekļautie dokumenti nav savlaicīgi sagatavoti, kas sēdes dalībniekiem liedz pilnvērtīgi iepazīties ar to saturu.

Otrkārt, nav skaidrs, kāpēc sēdēs piedalās tik liels skaits amatpersonu un dažādu institūciju pārstāvju. Ierasto sociālo partneru organizācijas pārstāv salīdzinoši vairāk cilvēku, kas mazina NVO potenciālo ietekmi šādās sarunās. Iespējams, situācija izskatītos citādi, ja sēdes norisinātos klātienē. Tomēr jebkuras sanāksmes efektivitāte ir atkarīga no optimāla dalībnieku skaita, un patlaban drīzāk rodas iespaids, ka sēdēm ir ceremoniāls raksturs.

Treškārt, kā MP deleģēts pārstāvis NTSP sēdēs, apzinos nepieciešamību būt ciešāk iesaistītam MP darbā, lai varētu labāk pārstāvēt NVO nostāju NTSP. Man būtu lietderīgi piedalīties MP sanāksmēs par jautājumiem, kas tiek arī skatīti NTSP, šādi nodrošinot informācijas apriti un iespēju precizēt detaļas. Ciešāka sadarbība arī sekmētu pārliecību, ka šāda pārstāvniecība ir leģitīma. Reflektējot par savu atbildību, ka MP deleģētam pārstāvim, saprotu, ka man nav arī skaidrs, kā ir nepieciešams organizēt konkrētu nostāju uzzināšanu – vai man ir nepieciešams proaktīvi jautāt MP par attiecīgajiem jautājumiem vai sagaidīt oficiālas nostājas no MP puses.

Labprāt atbildētu uz jautājumiem vai uzklausītu ieteikumus turpmākajam darbam.

Ar cieņu

Andris Šuvajevs

19.01.2021